

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **N. L.**, zast. Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalované: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2021, č. j. 13 A 28/2021-40,

t a k t o :

- I. Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2021, č. j. 13 A 28/2021-40, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II. Odměna a náhrada hotových výdajů advokáta Mgr. Ladislava Barty **se určují** částkou 3400 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do třiceti (30) dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Průběh dosavadního řízení

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 10. 7. 2021, č. j. KRPA-212662-58/ČJ-2020-000022, byla dle § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), prodloužena doba zajištění žalobce za účelem jeho správního vyhoštění o 30 dnů.

[2] Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce u Městského soudu v Praze dne 9. 8. 2021 prostřednictvím e-mailového podání bez ověřeného elektronického podpisu blanketní žalobu spojenou s návrhem na ustanovení zástupce pro dané řízení. Své podání žalobce následně potvrdil ve třídní lhůtě dle § 37 odst. 2 s. ř. s. podepsanou žalobou shodného obsahu. Usnesením ze dne 18. 8. 2021, č. j. 13 A 28/2021-23, městský soud ustanovil žalobci zástupce, Mgr. Ladislava Bártu, advokáta, a zároveň žalobce vyzval

k doplnění podané žaloby o nezbytné náležitosti „*ve lhůtě dle ust. § 172 odst. 1*“ zákona o pobytu cizinců.

[3] Následně městský soud usnesením ze dne 26. 10. 2021, č. j. 13 A 28/2021-40, žalobu dle § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítl. V odůvodnění tohoto usnesení městský soud konstatoval, že žalobou napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 10. 7. 2021. Žalobce podal žalobu dne 9. 8. 2021, a to dle městského soudu „*po uplynutí třiceti dnů běhu lhůty*“ pro podání žaloby. V rozporu s tímto svým tvrzením ovšem městský soud vycházel z toho, že ze lhůty pro doplnění žaloby zbýval jeden den. Usnesení městského soudu, kterým byl žalobci ustanoven právní zástupce a kterým byl žalobce vyzván k odstranění vad žaloby, bylo žalobci podle městského soudu doručeno dne 15. 10. 2021, kdy také nabylo právní moci. Dle městského soudu tedy ode dne 16. 10. 2021 pokračoval běh lhůty pro podání žaloby (1 den), žalobce však v této lhůtě vady žaloby neodstranil.

II.

Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[4] Žalobce (stěžovatel) podal proti usnesení městského soudu o odmítnutí žaloby kasační stížnost, v níž uvádí důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy namítá nezákonnost usnesení městského soudu o odmítnutí návrhu.

[5] Stěžovatel v první řadě uvádí, že soud žalobu odmítl dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. z důvodu nesplnění podmínek řízení, s takovým postupem však stěžovatel nesouhlasí, neboť jeho žaloba neobsahovala žádný žalobní bod, tudíž nelze hovořit o nesplnění podmínek řízení ve smyslu § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., nýbrž o absenci zvláštní náležitosti žaloby proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Z této skutečnosti pak podle stěžovatele vyplývá mimo jiné to, že lhůtu k doplnění žaloby neobsahující žádný projednatelný žalobní bod nelze stanovit libovolně, nýbrž se jedná o lhůtu respektující zákonnou úpravu lhůty k podání samotné žaloby.

[6] V tomto ohledu městský soud podle stěžovatele sice správně vyšel z § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, podle něhož musí být žaloba podána do 30 dnů od doručení napadeného rozhodnutí, ovšem již nesprávně nerefletoval větu třetí § 35 odst. 9 (správně odst. 10 – pozn. NSS) s. ř. s., podle níž požádá-li návrhovátelem o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení. Lhůta pro doplnění žaloby tak v žádném případě nemohla skončit před nabytím právní moci usnesení městského soudu ze dne 18. 8. 2021, č. j. 13 A 28/2021-23, o ustanovení zástupce.

[7] Toto usnesení ovšem nebylo stěžovateli podle jeho názoru městským soudem doručováno v souladu se zákonem. Stěžovatel sice na adrese V Olšinách 44, Praha 10, kam mu bylo dané usnesení doručováno, v minulosti pobýval, tuto adresu však neuvedl jako adresu doručovací ani jako adresu svého pobytu. V době doručování daného usnesení stěžovatel nedisponoval žádným pobytovým titulem a neměl ani žádnou adresu pobytu. Městský soud měl tedy stěžovateli za dané situace ustanovit opatrovníka jako osobě neznámého pobytu.

pokračování

[8] Stěžovatel má tedy za to, že před nabytím právní moci usnesení o ustanovení zástupce, jež je závislé na řádném doručení rozhodnutí stěžovateli, tak nebylo v žádném případě možné žalobu odmítnout pro neuplatnění alespoň jednoho projednatelného žalobního bodu již s ohledem na to, že dosud neuplynula lhůta pro doplnění samotné žaloby.

[9] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí městského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí městského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[11] S ohledem na skutečnost, že se jedná o věc, kterou před krajským, resp. městským soudem rozhodoval samosoudce, se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Novelou soudního řádu správního provedenou zákonem č. 77/2021 Sb. (s účinností od 1. 4. 2021) byl totiž rozšířen okruh případů, při jejichž přezkumu Nejvyšší správní soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti. Nově se nejedná jen o „*věci mezinárodní ochrany*“, nýbrž o všechny „*věci, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce*“. Tato změna však nezakládá žádný rozumný důvod měnit kritéria přijatelnosti kasační stížnosti (shodně již např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2021, č. j. 1 As 124/2021-28, nebo ze dne 11. 6. 2021, č. j. 10 As 154/2021-23, všechna zde zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Při rozhodování o (ne)přijatelnosti kasační stížnosti proto soud i nadále vychází z ustálených kritérií (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, publ. pod č. 4219/2021 Sb. NSS).

[12] Výklad zákonného pojmu „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS. Podle citovaného usnesení je tedy kasační stížnost přijatelná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí městského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[13] V daném případě stěžovatel namítá takové zásadní pochybení městského soudu spočívající v nezákonném odmítnutí jeho žaloby, které by přirozeně mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení, přičemž opodstatněnost jeho argumentace nelze prima facie vyloučit. Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost přijatelnou.

[14] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k přezkoumání napadeného usnesení v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí městského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[15] Na úvod Nejvyšší správní soud předesílá, že předmětná kasační stížnost směřuje proti usnesení městského soudu o odmítnutí žaloby. Takovou kasační stížnost lze opřít pouze o důvody nezákonnosti tohoto rozhodnutí dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004-98, publ. pod č. 625/2005 Sb. NSS). Pod tyto důvody lze podřadit i případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 6 As 4/2004-53).

[16] Jelikož kasační stížnost nesměřuje proti meritornímu rozhodnutí městského soudu, nemůže se ani Nejvyšší správní soud zabývat věcí samou, tedy zákonností rozhodnutí žalované o prodloužení zajištění stěžovatele. Předmětem posouzení Nejvyššího správního soudu v daném řízení je toliko otázka, zda městský soud postupoval v souladu se zákonem, když žalobu stěžovatele odmítl z toho důvodu, že nebyla v soudem stanovené lhůtě doplněna o žalobní body.

[17] Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že uplatnění alespoň jednoho projednatelného žalobního bodu nepředstavuje podmínku řízení [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], ale zvláštní náležitost žaloby proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Absence takovéto náležitosti se odstraňuje postupem dle § 37 odst. 5 s. ř. s. a její neodstranění v příslušné lhůtě má tedy vést k odmítnutí žaloby dle tohoto ustanovení (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017-31, publ. pod č. 3733/2018 Sb. NSS). Z bodu 8 odůvodnění napadeného usnesení je však zřejmé, že právě to městský soud v posuzovaném případě učinil. Stěžovateli tedy nelze přisvědčit, tvrdí-li, že městský soud jeho žalobu odmítl dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nejvyšší správní soud tudíž tuto kasační námitku neshledal důvodnou. Navíc, i kdyby se městský soud tohoto stěžovatelem vytýkaného pochybení skutečně dopustil, nemohla by taková nepřesnost v odůvodnění jeho usnesení mít sama o sobě vliv na zákonnost jeho výroku o odmítnutí žaloby, a nebyla by tady ani důvodem zrušení daného usnesení (viz např. bod 14 odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2021, č. j. 5 Azs 339/2019-19). Nejvyšší správní soud však musí přisvědčit stěžovateli v důvodnosti zbývajících částí kasační stížnosti.

[18] V první řadě však Nejvyšší správní soud nad rámec argumentů uvedených v kasační stížnosti upozorňuje městský soud na to, že v usnesení ze dne 18. 8. 2021, č. j. 13 A 28/2021-23, vymezil lhůtu pro odstranění vad žaloby velmi neurčitou a matoucí formulací, a to, že tak má stěžovatel učinit ve lhůtě dle § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, místo toho, aby soud přesně definoval (i případně ve spolupráci se žalovanou, pokud jde o datum doručení jejího rozhodnutí stěžovateli), kolik dní z této původně třicetidenní lhůty dle § 71 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců (jejíž běh se zastavil podáním návrhu stěžovatele na ustanovení zástupce) v té době ještě zbývalo a od jakého okamžiku měl být její běh obnoven (od právní moci uvedeného rozhodnutí městského soudu o návrhu na ustanovení zástupce). V odůvodnění

pokračování

zmiňovaného usnesení se městský soud pokusil tyto skutečnosti vysvětlit, což však nic nemění na tom, že ve výroku své výzvy lhůtu pro doplnění žaloby jednoznačně ani srozumitelně nedefinoval.

[19] Tento „zmatek“ následně pokračoval v odůvodnění napadeného usnesení o odmítnutí žaloby, v němž městský soud z neznámých důvodů konstatoval, že stěžovatel podal žalobu po uplynutí třicetidenní lhůty pro její podání, ale zároveň ji neodmítl pro opožděnost, ale pro to, že nebyla doplněna ve lhůtě (údajně k tomu zbývajících) jednoho dne. Dle doručky založené ve správním spise bylo žalobou napadené rozhodnutí stěžovateli doručeno až dne 11. 7. 2021, nikoliv dne 10. 7. 2021, jak uváděl městský soud v napadeném usnesení (vycházejí patrně z nesprávného tvrzení stěžovatele uvedeného v žalobě). Žaloba tedy dne 9. 8. 2021 v žádném případě nebyla podána opožděně (to by nebyla ani v případě doručení napadeného rozhodnutí stěžovateli dne 10. 7. 2021) a ze lhůty pro její doplnění zbývaly (resp. stále zbývají, viz dále) ještě dva dny (nikoliv jeden den, jak tvrdil městský soud), neboť i den podání žaloby a návrhu na ustanovení zástupce (9. 8. 2021) je třeba započítat do zbývajících lhůty (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2021, č. j. 10 Azs 152/2021-39).

[20] Je třeba též přisvědčit stěžovateli, že usnesení městského soudu o ustanovení zástupce nebylo stěžovateli řádně doručeno a nenabývalo tudíž ani právní moci. Vzhledem k tomu, že dle předposlední věty § 35 odst. 10 s. ř. s., na kterou odkázal také městský soud v napadeném usnesení, požádá-li navrhovatel o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce, lhůta pro podání návrhu na zahájení řízení (a tedy ani lhůta pro doplnění žaloby) neběží po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní, nemohla zmiňovaná zbývajících (dvoudenní) lhůta pro doplnění žaloby dosud uplynout.

[21] Ze spisu městského soudu vyplývá, že se soud nejprve pokusil stěžovateli doručit usnesení o ustanovení zástupce dle § 49 o. s. ř. ve spojení s § 42 odst. 5 s. ř. s. na adresu uvedenou stěžovatelem v žalobě, tedy do Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty, Vyšní Lhoty 234, a to prostřednictvím držitele poštovní licence. Z obálky typu I. (pro doručování do vlastních rukou adresáta) založené na č. l. 26 spisu městského soudu dále vyplývá, že daná zásilka byla vrácena soudu, neboť stěžovatel nebyl při doručování dne 23. 8. 2021 zastižen a ani v úložní době si zásilku nevyzvedl. Městský soud se tedy pokusil zjistit adresu tehdejšího pobytu stěžovatele dotazy adresovanými Správě uprchlických zařízení Ministerstva vnitra a žalované. Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra soudu sdělila toliko to, že stěžovatel byl zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců naposledy v období od 16. 8. 2020 do 12. 8. 2021. Žalovaná tuto skutečnost potvrdila a dále uvedla, že stěžovatel do protokolu o podání vysvětlení (nespecifikovaného data) uvedl, že se od roku 2018 zdržuje na adrese V Olšinách 44, Praha 10. Zda se stěžovatel na této adrese zdržuje i po propuštění ze zajištění, však nebylo žalované známo a ani z lustrací v dostupných evidencích nebylo zjištěno další místo pobytu stěžovatele. Městský soud se tedy pokusil dané usnesení stěžovateli doručit také na uvedenou adresu. Z obálky I. založené na č. l. 37 spisu městského soudu vyplývá, že doručování prováděla doručovatelka M. R., která na obálce potvrdila, že zásilka byla doručována dne 5. 10. 2021, protože však adresát nebyl zastižen, byla zásilka uložena a adresátovi byla zanechána výzva k jejímu vyzvednutí. Dále je z obálky patrné, že si adresát zásilku v úložní době nevyzvedl, a protože ji nebylo možné vložit do schránky adresáta, který byl dle doručovatelky na uvedené adrese neznámý, vrátil

ji držitel poštovní licence dne 19. 10. 2021 městskému soudu, který ji přijal zpět dne 21. 10. 2021 a dne 22. 10. 2021 o tom vyvěsil na úřední desce soudu sdělení dle § 49 odst. 4 o. s. ř. ve spojení s § 42 odst. 5 s. ř. s.

[22] Městský soud tedy vycházel z toho, že dané usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 15. 10. 2021, a na rozhodnutí vyznačil doložku právní moci s tímto datem. Ačkoliv to soud přímo neuvedl v napadeném usnesení, zjevně vycházel z předpokladu, že dané usnesení bylo stěžovateli doručeno fikcí dle § 49 odst. 4 o. s. ř. ve spojení s § 42 odst. 5 s. ř. s.

[23] Stěžovatel v kasační stížnosti namítal, že adresu V Olšinách 44, Praha 10, neuvedl jako svou doručovací adresu ani jako svou pobytovou adresu a že v době doručování daného usnesení žádnou adresou pobytu nedisponoval, měl mu tedy být ustanoven opatrovník z důvodu jeho neznámého pobytu.

[24] Nejen z tvrzení stěžovatele, ale i z informací poskytnutých žalovanou je patrné, že se stěžovatel na dané adrese sice v minulosti zdržoval, v době podání žaloby tomu tak ovšem nebylo, neboť byl zajištěn v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšší Lhoty, odkud byl však propuštěn ještě před tím, než se mu na adresu tohoto zařízení soud pokusil usnesení doručit. Další místo pobytu stěžovatele již nebylo dotázanými orgány evidováno. Rovněž z údaje na obálce založené na č. l. 37 spisu městského soudu vyplývá, že stěžovatel na adrese V Olšinách 44, Praha 10, nebyl znám, nezdržoval se tedy ani na tomto místě.

[25] Nejvyšší správní soud se již do značné míry podobnou situací (byť v případě doručování obálkou typu III, tedy dle § 50 o. s. ř.) zabýval např. v rozsudku ze dne 30. 9. 2021, č. j. 8 Azs 316/2019-20:

„Doručování v rámci soudního řízení správního upravuje § 42 s. ř. s. a podpůrně rovněž § 45-50l o. s. ř. Tato úprava se vztahuje i na doručování cizincům. Soud předně doručuje písemnosti do datové schránky účastníka. Pokud ji nemá zřízenou, přistoupí k doručování prostřednictvím doručujícího orgánu (soudního doručovatele, držitele poštovní licence, případně veřejnou datovou síť) na adresu pro doručování sdělenou soudem nebo na kterékoliv jiné místo, kde bude adresát zastížen. Pokud účastník nesdělil soudu doručovací adresu (§ 46a o. s. ř.), přistoupí soud k doručování na tzv. evidenční adresu dle § 46b o. s. ř. V případě, že účastník nesdělil doručovací adresu, lze účinků náhradního doručení (tzv. fikce doručení) dosáhnout pouze doručením na evidenční adresu. Jestliže soud nezjistí žádnou adresu pro doručení cizinci, je namístě mu ustanovit opatrovníka podle § 29 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.

(...) krajský soud přistoupil k náhradnímu doručování a stěžovateli doručil písemnost fikcí. Právní fikci doručení je přitom třeba považovat za výjimečný institut, jelikož umožňuje, aby se za existující považovala situace, která je zjevně v rozporu s realitou. Orgány veřejné moci k ní mohou přistoupit pouze za splnění všech zákonných podmínek. Jednou z nich je doručování písemností na adresu podle § 46b o. s. ř. (srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 272/13). Pokud tedy krajský soud doručoval stěžovateli písemnost v době, kdy již skončilo jeho zajištění a na adrese uvedené v podání tak již nebyl kontaktní, přičemž sám neuvedl jinou adresu pro doručování, měl soud u příslušných orgánů ověřit, zda má v současnosti stěžovatel evidenční adresu dle § 46b písm. a) o. s. ř. a písemnost mu zaslat na tuto adresu. V dané věci bylo tedy na místě obrátit se s prostým dotazem na Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační

pokračování

politiky, případně Ředitelství služby cizinecké policie. Až po neúspěšném doručení na evidenční adresu účastníka je totiž možné přistoupit k doručení fikcí dle § 50 odst. 2 o. s. ř.

Povinností soudů je alespoň se pokusit přiměřeným způsobem zjistit pobyt stěžovatele v době doručování písemnosti. Vzhledem k zájmu na rychlém přezkumu omezení osobní svobody, jak je tomu v případě zajištění či prodloužení zajištění cizince, však není na místě, aby soud vykonával rozsáhlou vyhledávací činnost o pobytu osoby. V případě, že účastník nesdělil doručovací adresu a krajskému soudu se nepodaří zjistit evidenční adresu (cizinec žádnou takovou mít nemusí), je na místě postupovat dle § 29 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s., ustanovit stěžovateli pro toto řízení opatrovníka a dále postupovat ve smyslu § 50b odst. 4 písm. c) o. s. ř. ve spojení s § 50l odst. 1 o. s. ř. a 42 odst. 5 s. ř. s. Opatrovníkem může být přitom i advokát účastníka ustanovený soudem v tomto řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 5 Azs 54/2019-36).“

[26] K obdobným závěrům dospěl Nejvyšší správní soud rovněž např. v rozsudku ze dne 29. 4. 2021, č. j. 8 Azs 281/2020-63.

[27] V posuzovaném případě se městský soud pokusil doručit dané usnesení stěžovateli na adresu, kterou on sám uvedl v žalobě, po marném pokusu o doručení však zjistil, že se zde stěžovatel v době pokusu o doručení již nezdržoval. Následně se soud pokusil doručit usnesení rovněž na předchozí známou adresu pobytu stěžovatele, která však nebyla adresou evidenční. Ani tam nebyl stěžovatel zastížen a nadále se zde nezdržoval. Potud lze postup městského soudu při doručování považovat za správný, neboť se ve spolupráci s dalšími orgány veřejné moci pokusil zjistit místo aktuálního pobytu stěžovatele a doručit mu zásilku tam. Následně však městský soud postupoval nesprávně, když z marného pokusu o doručení na adresu V Olšinách 44, Praha 10, dovozoval nástup účinků fikce doručení dle § 49 odst. 4 o. s. ř., ačkoliv se nejednalo ani o adresu, kterou stěžovatel soudu sdělil jako adresu pro doručování, ani o adresu uvedenou v § 46b o. s. ř.

[28] Za situace, kdy městský soud věděl, že se stěžovatel již nezdržuje v zařízení pro zajištění cizinců, jehož adresu uvedl v žalobě, a že jeho další adresa pobytu není evidována, přičemž na poslední známou adresu sdělenou žalovanou se zásilku nepodařilo doručit, bylo na místě, aby městský soud v souladu s § 29 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. ustanovil stěžovateli pro dané řízení opatrovníka a následně postupoval dle § 50b odst. 4 písm. c) o. s. ř. ve spojení s § 50l odst. 1 o. s. ř. a § 42 odst. 5 s. ř. s.

[29] Byť i tak měl právní zástupce stěžovatele, jemuž bylo usnesení městského soudu obsahující výzvu k doplnění žaloby doručeno do jeho datové schránky již dne 18. 8. 2021, dostatek času k tomu, aby žalobu doplnil, nezbyvá Nejvyššímu správnímu soudu, než na základě výše uvedených skutečností konstatovat, že usnesení městského soudu ze dne 18. 8. 2021, č. j. 13 A 28/2021-23, dosud nebylo doručeno stěžovateli, tedy nenabylo právní moci, a tudíž dvoudenní lhůta pro doplnění žaloby dosud vůbec nezačala běžet. Nemohlo tak pro její marné uplynutí dojít k odmítnutí žaloby. Napadené usnesení městského soudu o odmítnutí žaloby tedy nemůže obstát.

IV. Závěr a náklady řízení

[30] Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost důvodnou a v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil napadené usnesení městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž bude městský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[31] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

[32] Podle § 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s. hradí zástupci stěžovatele, který byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Je pravdou, že advokát Mgr. Ladislav Bárta, který podal jménem stěžovatele kasační stížnost, byl městským soudem ustanoven právě usnesením ze dne 18. 8. 2021, č. j. 13 A 28/2021-23, které dle výše uvedených závěrů Nejvyššího správního soudu dosud nenabylo právní moci, neboť nebylo řádně doručeno stěžovateli. Na straně druhé toto rozhodnutí bylo doručeno Mgr. Ladislavu Bártovi, takže Nejvyšší správní soud vycházel z toho, že zmiňovaný advokát byl za daných okolností oprávněn podat ve prospěch stěžovatele kasační stížnost a jednat jeho jménem v řízení o kasační stížnosti, jinak by totiž nebylo možné žádným způsobem zajistit ochranu práv stěžovatele.

[33] Zástupce stěžovatele, advokát Mgr. Ladislav Bárta, provedl v řízení před Nejvyšším správním soudem jeden úkon právní služby, a to písemné podání ve věci samé ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), kterým bylo podání a následné doplnění kasační stížnosti. Zástupci stěžovatele náleží za tento úkon právní služby odměna ve výši 3100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu. Zástupci rovněž dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu náleží paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč za provedení úkon, celkem tedy 3400 Kč. Tato částka bude zástupci stěžovatele vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 31. října 2022

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu